

YSTADS TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2013-02-19
meddelad i
Ystad

Mål nr B 3181-12

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Fredrik Ingblad
Åklagarmyndigheten
Internationella åklagarkammaren i Stockholm

Tilltalad

NN, 62-

Skivarp

Offentlig försvarare:
Advokat Bo Lundberg
Simrishamns Advokatbyrå AB
Box 93
272 22 Simrishamn

DOMSLUT

Begångna brott

Brott mot upphovsrättslagen

Lagrum

7 kap 53 § upphovsrättslagen (1960:729)

Påföljd m.m.

1. Villkorlig dom
2. Dagsböter 40 å 80 kr

Förverkande och beslag

I beslag tagen dator (den hårddisk som benämns master) förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten i Skåne län; beslag nr. 2010-1200-BG16380 p. 21, del av den punkten).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

Bo Lundberg tillerkänns ersättning av allmänna medel med 24 178 kr. Av beloppet avser 17 388 kr arbete, 1 710 kr tidspillan, 244 kr utlägg och 4 836 kr mervärdesskatt. Av denna kostnad ska NN till staten återbetala 4 500 kr.

YRKANDEN M.M.

Åklagarens yrkande, se bilaga 1.

Åklagaren har justerat första meningen i gärningsbeskrivningen på så sätt att efter ...12 februari 2010... tillägga ”eller vid annat tillfälle under dryga månaden därefter”.

DOMSKÄL

NN har bestritt ansvar för brott och hävdad att han inte uppsåtligen gjort ljudupptagningarna tillgängliga för allmänheten eller laddat ned något material annat än för eget bruk.

NN har i och för sig medgett att det är hans dator, att det är han som 2009 laddat ned programmet DC++ ~~och att~~ det är han som konfigurerat programmet och lagt upp mappen ”delat”.

NN har vitsordat att de 6 500 ljudupptagningarna som avses i åtalet är rättighetsskyddade i Sverige och att aktuella skivbolag/rättighetsinnehavare samtliga är medlemmar i och företräds av IFPI Svenska Gruppen.

NN har bestritt förverkandeyrkandet.

Åklagaren har presenterat och åberopat den bevisning som framgår av stämningsansökan. Vittnesförhör har ägt rum med Magnus Mårtensson vid IFPI Svenska Gruppen.

Åklagaren har till utveckling av sin talan i sammanfattning redogjort för vad fildelning innebär och hur den tekniskt tillgår och vidare gått genom bevisningen som säkrats den 12 februari 2010 i NNs dator.

Tingsrätten har först att ta ställning till om det *objektiva förutsättningarna* för brott mot upphovsrättslagen är uppfyllda.

Fildelning innebär att digitala datafiler, i det här fallet ljudfiler, kopieras och överförs till andra användare via Internet eller annat nätverk. En förutsättning för att göra detta är att man har en programvara som kopplar användaren till ett nätverk av användare. Programmet DC++ är en sådan programvara. Det är ett program som ger tillgång till publika nätverk som vem som helst gratis kan ansluta sig till. Efter nedladdning måste programmet först konfigureras vilket bl. a. innebär att användaren ska ange ett användarnamn och vilka filer i den egna datorn som övriga användare i nätverket ska få tillgång till. Via en s.k. hubb-server kan man sedan söka efter exempelvis ett musikstycke. Hubben ser om och i så fall vilken användare i nätverket som har detta stycke. Överföringen sker sedan direkt mellan användarna.

Det brottsliga förfarandet består i att tillgängliggöra rättighetsskyddade filer i nätverket d.v.s. att man bereder andra möjlighet att ta del av dem. Det fordras inte att någon faktisk nedladdning eller överföring i och för sig sker.

I målet är utrett att NN har installerat fildelningsprogrammet DC++ på sin dator. Hans användarnamn har varit Mozzan1 på hubben Ketunkolo.nwg-network. Genom den bevissäkring som skett den 12 februari 2010 är utrett att minst 6 500 upphovsrättskyddade ljudupptagningar gjorts tillgängliga i nätverket från NNs dator denna dag. Med hänsyn till att den aktuella hubben varit tillgänglig för vem som helst – även om antalet vid tillfället varit begränsat till drygt 2000 – har tillgängliggörandet i lagens mening skett till allmänheten.

Mot bakgrund av NNs egna uppgifter – han har medgett att han efter den 12 februari 2010 vid några tillfällen startat upp DC++ för att söka efter en viss

artist – får det vidare anses utrett att samma ljudupptagningar därmed gjorts tillgängliga för allmänheten vid i vart fall ytterligare ett tillfälle under den närmaste månaden därefter. NN har slutligen själv uppgett att omkring trettio procent av filerna i mappen ”delat” är nedladdade till datorn från december 2009 och framåt.

Med hänsyn till vad som nu anförts finner tingsrätten att de objektiva förutsättningarna för brott mot upphovsrättslagen i gärningsbeskrivningens båda avseenden är uppfyllda. Det är alltså fråga dels om ett olovligt tillgängliggörande av ljudupptagningarna och dels om ett olovligt framställande av digitala exemplar av upptagningarna i den omfattning NN angett. Gärningarna har inneburit intrång i målsägandenas rätt till ljudupptagningarna.

Frågan är då om det är styrkt i målet att det är NN som suttit vid datorn den 12 februari 2010 eller i vart fall startat DC++ den dagen och om han *uppsåtligen eller av grov oaktsamhet* då tillgängliggjort respektive från december 2009 olovligen framställt digitala exemplar av aktuella ljudupptagningar.

NN har i huvudsak uppgett följande. Han har bott på aktuell adress i Skurup sedan 2006. Vid den för åtalet aktuella tiden bodde han och hans f.d. fru där samt de båda barnen. Paret separerade samma år. Det är riktigt att det är hans dator som polisen beslagtagit. Han har haft DC++ installerat tidigare men avinstallerade och använde det inte på många år. Han laddade ned programmet på nytt i december 2009 för att söka efter en viss artist. Programmet är installerat så att det sätter igång automatiskt vid uppstart av datorn. Datorn användes av hela familjen och hans lösenord var inte hemligt. Han har själv lagt filerna i mappen ”delat” och förstod att DC++ går ut på att man delar från en mapp och laddar ned till en annan mapp. Tanken var dock inte att han skulle fildela, han har bara varit ute efter att söka en viss artist. Han har inte medvetet spritt filer. Han har haft virus och hittat ett främmande konto som varit upplagt på datorn. Han kommer inte ihåg om han satt

vid datorn den 12 februari 2010, det kan också ha varit någon annan i familjen. Han har startat upp DC++ några gånger efter den 12 februari 2010 för att söka efter en låt. Mappen "delat" innehåller en del musik som han själv gillar men också sådan musik som han aldrig skulle ladda hem. Han blev chockad när polisen gjorde husrannsakan hos honom och han hade inte riktigt fattat vad som hänt när han hördes av polisen. Han erkände brott för att han kände sig skärrad och trängd.

Tingsrättens bedömning

Av utredningen och NNs egna uppgifter följer att han har förhållandevis goda IT-kunskaper. Han har med avbrott haft DC++ installerat under flera år och måste därför vara väl förtrogen med programmet och dess funktion. Uppgiften att han haft DC++ sedan december 2009 enbart för att söka efter en viss artist eller låt, är inte trovärdig. Själva vitsen med programmet är enligt tingsrätten – precis som NN i förhör också själv uttryckt – att man laddar hem vad man är intresserad av och i gengäld delar med sig av vad man själv har. Att man delar med sig är dessutom ofta en förutsättning för att överhuvudtaget få tillgång till nätverk via DC++. Detta måste NN rimligen ha känt till och därmed också varit medveten om att varje gång programmet startats upp på hans dator så har ljudfiler i mappen "delat" varit möjliga för andra användare i nätverket att ladda ned. Det förhållandet att det inte varit hans direkta avsikt saknar betydelse.

NN har erkänt gärningen i polisförhör men lämnat andra och motstridiga uppgifter vid förhandlingen i tingsrätten. Även om han överraskats tidigt på morgonen vid husrannsakan bär hans förklaring till polisförhöret och varför han berättat som han gjort klara drag av en efterhandskonstruktion. Hans nya uppgifter framstår som tillrättalagda och framförallt anpassade till åklagarens bevissvårigheter när det gäller brott av detta slag.

Det är NN som har laddat ned DC++ till sin dator. Det är han som konfigurerat programmet och bestämt vad som skulle ingå i mappen "delat" och därmed har han öppnat för andra i nätverket att ladda ned dessa filer från sin dator. NN har av allt att döma också installerat programmet så att det gått i gång automatiskt vid uppstart av datorn. Hans lösenord har inte varit hemliga för familjen. Enligt tingsrättens mening innebär dessa omständigheter att han vidtagit sådana aktiva åtgärder att han den 12 februari 2010, oaktat vem som då suttit vid eller startat hans dator, medverkat till att aktuella ljudupptagningar gjorts tillgängliga i nätverket den dagen. Under alla förhållanden har han vid i vart fall ett tillfälle en dryg månad därefter – vilket efter justeringen täcks av gärningsbeskrivningen – själv startat DC++ och därmed tillgängliggjort filerna i mappen "delat".

Flera av filerna har han själv laddat ned med insikt om att det varit rättighetsskyddat material. Detta är inte tillåtet oavsett om det skett för eget bruk. Att NN härvidlag misstagit sig om lagens innebörd friar inte från ansvar.

NN ska därför dömas för brott mot upphovrättslagen på sätt åklagaren har gjort gällande.

Påföljd m.m.

Straffvärdet av brottet ligger på fängelsenivå. Med hänsyn till att NN tidigare är ostraffad och att det inte finns anledning att befara att han kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet bestämmer tingsrätten påföljden till villkorlig dom i förening med dagsböter.

Förverkandeyrkandet är grundat på lag och ska därför bifallas. Beslaget ska bestå.

Övrigt

YSTADS TINGSRÄTT

DOM
2013-02-19

B 3181-12

Avdelning 1

NNs inkomstförhållanden är sådana att han till följd av utgången i ansvarsdelen ska återbetala del av försvararkostnaderna.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se ~~domsbilaga 2~~ (DV 400)

Ett överklagande ställs till Hovrätten över Skåne och Blekinge och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 12 mars 2013.

På tingsrättens vägnar

Bengt Åsbäck von Meyburg